

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 декември 2018 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: ноември 2018 година

- Во ноември, продолжи трендот на намалување на просечната каматна стапка на вкупните кредити, којашто оствари месечен пад од 0,02 п.п. и изнесува 5,40%. Просечната каматна стапка на вкупните депозити се сведе на ниво од 1,42% и во однос на претходниот месец забележа намалување од 0,01 п.п.
- Просечната каматна стапка на одобрување нови² кредити, во текот на ноември, забележа месечен пад од 0,17 п.п. и изнесува 4,75% и со тоа се сведе на историски најниското ниво, анализирано од 2005 година наваму. Кај просечната каматна стапка на новопримените депозити е забележан месечен раст од 0,21 п.п. и таа изнесува 1,59%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити³

	11.2017	12.2017	3.2018	6.2018	9.2018	10.2018	11.2018
во % на годишно ниво							
Вкупни кредити	5.82	5.73	5.67	5.57	5.46	5.42	5.40
Корпоративен сектор	5.25	5.14	5.03	4.92	4.77	4.72	4.69
Домаќинства	6.40	6.38	6.35	6.25	6.17	6.15	6.12
Новоодобрени кредити	5.10	4.88	4.92	4.97	4.86	4.92	4.75
Корпоративен сектор	4.89	4.72	4.61	4.64	4.58	4.77	4.42
Домаќинства	5.52	5.35	5.56	5.53	5.39	5.34	5.36
Вкупни депозити	1.52	1.51	1.48	1.45	1.42	1.43	1.42
Корпоративен сектор	1.91	1.76	1.69	1.63	1.71	1.69	1.74
Домаќинства	1.47	1.47	1.45	1.43	1.39	1.39	1.38
Новопримени депозити	1.26	1.29	1.47	1.29	1.57	1.38	1.59
Корпоративен сектор	0.98	1.02	1.08	0.89	1.49	1.29	1.36
Домаќинства	1.57	1.57	1.79	1.55	1.60	1.45	1.82

Извор: НБРМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондеризирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види методологија http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити/новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промени на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

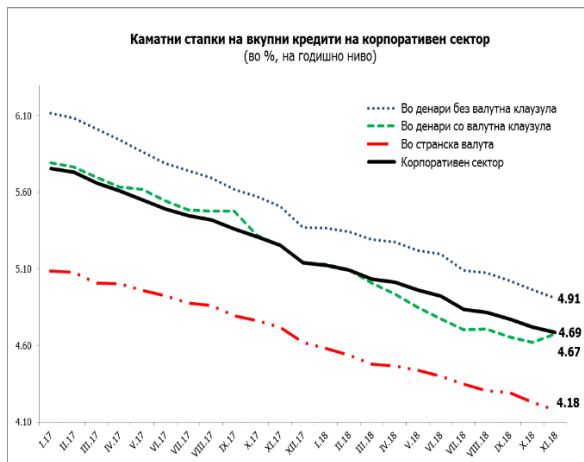
³ Ефектите од промените во методологијата објавени во информацијата на 20 јули 2018 година (www.nbrm.mk/content/statistika/informacij/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf) не се согледуваат кај поединечните категории каматни стапки на депозити/кредити (во денари без валутна клаузула, во денари со валутна клаузула и во странска валута), туку само кај агрегираните каматни стапки (во денари и во странска валута) коишто не се предмет на анализа во соопштението, но се објавуваат на интернет-страницата на НБРМ.

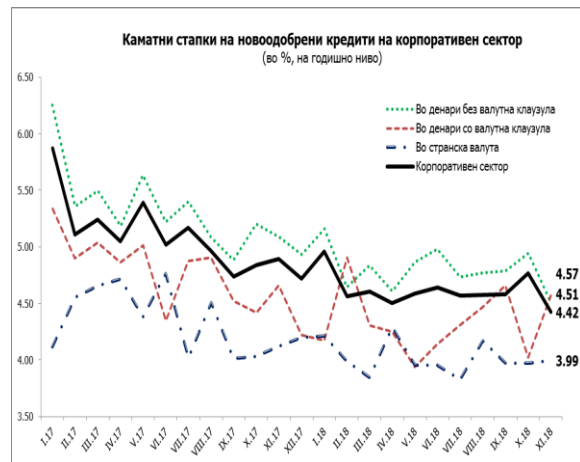
Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор⁴

- Во ноември, просечната каматна стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор изнесува 4,69% и на месечна основа забележа пад за 0,03 п.п. Надолната промена произлегува од падот кај каматните стапки на кредитите одобрени во денари без валутна клаузула и во странска валута (за 0,05 п.п., соодветно), додека каматната стапка на кредитите одобрени во денари со валутна клаузула забележа раст за 0,05 п.п. На годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити одобрени на корпоративниот сектор е намалена за 0,56 п.п.

Извор: НБРМ.

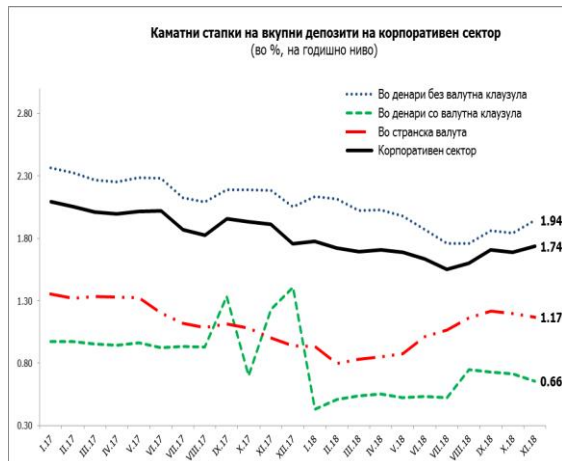

- Во текот на ноември, новите кредити на корпоративниот сектор се одобрени по просечна каматна стапка од 4,42%, којашто е пониска за 0,35 п.п. во однос на претходниот месец. Намалувањето во целост се должи на падот кај каматната стапка на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,43 п.п.), во услови кога каматните стапки на кредитите одобрени во денари со валутна клаузула и во странска валута забележаа зголемување од 0,55 п.п. и 0,02 п.п., соодветно. Во однос на ноември 2017 година, оваа каматна стапка бележи намалување од 0,47 п.п.

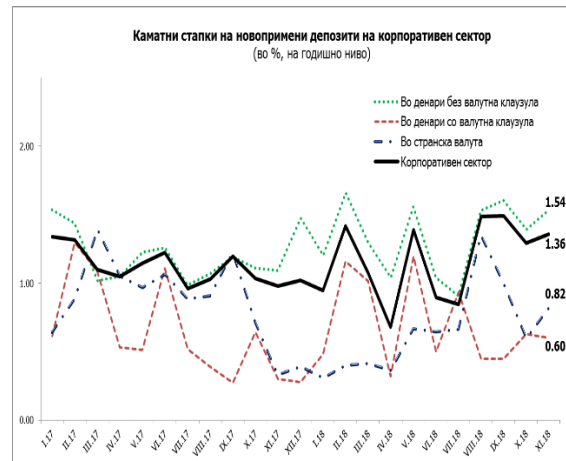
⁴ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

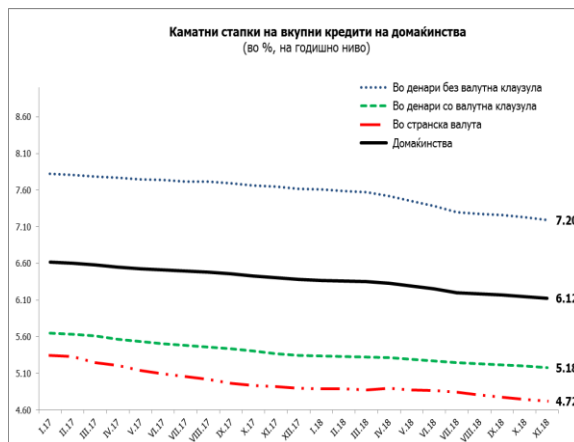
- Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во ноември, бележи месечно зголемување од 0,05 п.п. и изнесува 1,74%. Анализирани според валутната структура, нагорната промена во целост произлегува од зголемувањето на каматната стапка на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,10 п.п.), при забележан пад кај каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула и девизните депозити (за 0,06 п.п. и 0,03 п.п., соодветно). На годишна основа, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор е намалена за 0,17 п.п.
- Новите депозити⁵ коишто корпоративниот сектор ги вложил во банките и штедилниците се примени по просечна каматна стапка од 1,36%, којашто во споредба со претходниот месец е зголемена за 0,07 п.п. Растот е резултат на зголемувањето кај каматните стапки на девизните депозити и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,22 п.п. и 0,15 п.п., соодветно), во услови на пад кај каматната стапка на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,03 п.п.). Просечната каматна стапка на новопримените депозити е повисока за 0,38 п.п. во однос на ноември 2017 година.

⁵ Во графиконот којшто се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекиниот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

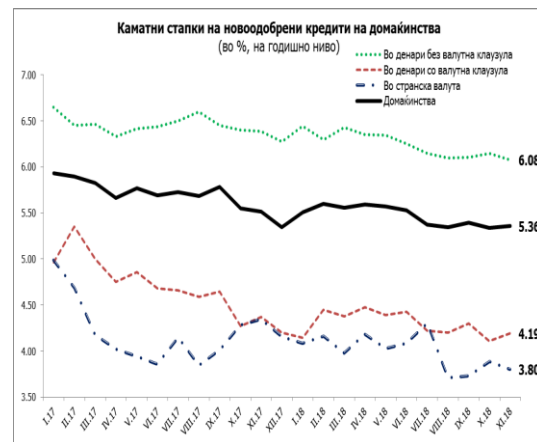

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

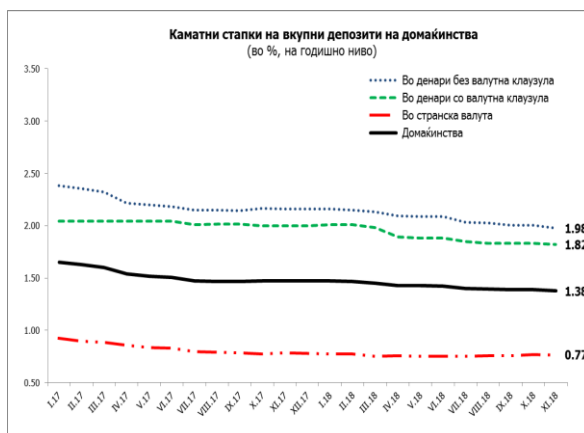
2. Каматни стапки на домаќинствата⁶

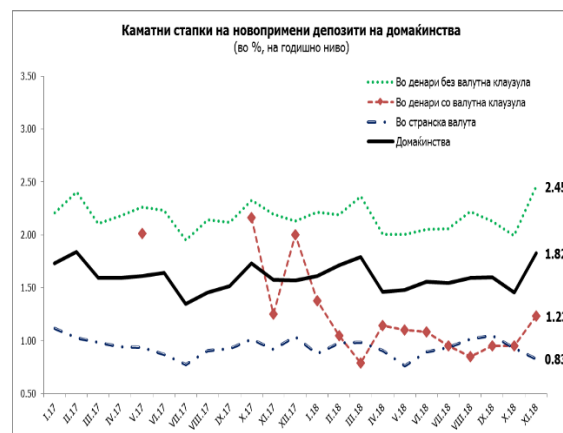
Извор: НБРМ.

- Каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата, во ноември, изнесува 6,12% и забележа месечен пад од 0,03 п.п. Надолната промена произлегува од намалувањето кај сите нејзини компоненти: каматните стапки на кредитите одобрени во денари без валутна клаузула, одобрени во странска валута (за 0,03 п.п., соодветно) и одобрени во денари со валутна клаузула (за 0,02 п.п.). Во однос на ноември минатата година, оваа каматна стапка е намалена за 0,28 п.п.
- Во текот на ноември, банките и штедилниците одобрувале нови кредити на домаќинствата, по просечна каматна стапка од 5,36% (повисока за 0,02 п.п. во однос на претходниот месец). Притоа, анализирано од аспект на валутната структура, месечната промена во целост се објаснува со зголемувањето на каматната стапка на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,08 п.п.), при забележан пад кај каматните стапки на девизните кредити и денарските кредити без валутна клаузула (за 0,08 п.п. и 0,07 п.п., соодветно). Кај оваа каматна стапка, на годишна основа е остварено намалување од 0,16 п.п.

Извор: НБРМ.

⁶ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Каматната стапка на вкупните депозити примени од домаќинствата, во ноември, се сведе на 1,38% и забележа минимален месечен пад од 0,01 п.п. Намалувањето е резултат на падот кај каматните стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула (за 0,03 п.п. и 0,01 п.п., соодветно), во услови кога каматната стапка на девизните депозити е непроменета. Гледано на годишна основа, каматната стапка на вкупните депозити од домаќинствата бележи пад од 0,09 п.п.
- Просечната каматна стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁷, во ноември, изнесува 1,82% и забележа позначителен месечен раст од 0,37 п.п. Притоа, нагорната промена е резултат на растот кај каматните стапки на денарските депозити без и со валутна клаузула (за 0,46 п.п. и 0,28 п.п., соодветно), при пад кај каматната стапка на девизните депозити (за 0,10 п.п.). Оваа каматна стапка, на годишна основа е зголемена за 0,25 п.п.

***

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-ponderirani_kamatni_stapki_na_bankite_i_stedilnicite_nova_metodologija_od_januari_2015_godina.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 јануари 2019 година (референтен пресек заклучно со декември 2018 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 112/ 110/ 108).

⁷ Во графиконот којшто се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.